

DIKTATURERNA leva på MASS

religiösa hunger

När människorna ej finna fäste, söka de sig gudar i människogestalt att tillbedja

OXFORDRÖSTER

Norden som enhet, Norden som folkförsonare — vår starka uppgift just nu

— Från NDA:s utsände medarbetare —

ORNNAS

04-03-059

Förf. Bertil Malmberg.
Nordens enhet är ej längre en utopi.

Biskop Runestam.
Vi måste gå ut med kristendomen till den enskilde.

VISBY, måndag.

— Jag fattar diktaturerna som ett uttryck för att människorna söka ett fäste. Då de ej finna det skaffa de sig gudar i människogestalt att tillbe. Så har det alltid varit. Jag tror att diktaturerna lever på massornas religiösa hunger. Alla söka de gemenskap, nu starkare än någonsin. En sorts gemenskap få de i dessa diktaturländer, fastän det ej är den rätta. Vad som framför allt fattas är kärlek.

Det är författaren Bertil Malmberg som talar. Han kom till Visby på söndagsmiddagen och är kanske mer än alla andra dagens man i Visby för att han övergått från att vara en av Oxfords livligaste kritiker till en av grupprensens mest hängivna vänner.

— Ni frågar om anledningen till denna förändring, säger han när NDA:s medarbetare träffar honom i Oxfords högkvarter. Jag har funnit att det f. n. ej finns andra vägar än Oxfords ur den personliga dilemma vi leva i. Det är nödvändigt att människorna bli förvandlade, om det skall bli bättre i världen. Går det ej, är jag övertygad om att vår kultur är död. I Oxfordrörelsen har jag sett en möjlighet till livsförvandling.

Jag vill ej påstå att alla som äro anslutna till rörelsen äro livsförvandlade i djupaste mening. Men jag har

sett enastående förvandlingar av liv och i den allmänna inställningen. Vad som gör att den verkar starkt på mig är de exempel jag sett mer än teorier — här i Oxford finnes det förresten ej mycket teorier.

Vad som för oss nordbor är viktigt är Nordens enhet. Den frågan ser ej ut att få praktisk förvandling utan att människorna förvandlas politiskt. Var och en är rädd om sin makt, var och en sin lilla gårdstappa. Politiker och affärsmän äro intresserade till en viss punkt. Sedan heter det, att överstiglilla svårigheter möta. Om människorna icke själviskt tänkte blott på sitt skulle hindren ej vara överkomliga. Vår stora fråga är den nordiska Oxfordrörelsen, som har en oerhört stor mission, Norden som enhet — Norden som folkförsonare.

Så mycket kan man väl säga, att alla dessa oerhört svåra politiska frågor som ständigt finnas i världen, skulle kunna lösas om människorna ej ställde andra frågor än vad som är rätt och satte undan alla andra spörsmål. Världsfreden och världsförsoningen är ingen utopi. Men den beror på människorna och det förvandlade liv som är förutsättningen.

Vår mänskliga samlevnad är dock byggd på inbördes hjälp.

Vi måste ut med kristendomen till den enskilde.

Utanför St Nicolai ruin möter NDA:s medarbetare biskop Runestam i Karlstad.

— Vad Oxfordgrupprörelsen lärt oss i kyrkan är tre ting, säger biskop Runestam. För det första, vi måste ut med kristendomen till den enskilde, få fatt på honom där han står. Som det nu är, måste vi medge att kyrkan har svårt att nå den enskilde. För det andra: Oxfordgrupprörelsen har vidgat perspektivet ut över hela världen och med skakande allvar ställt oss inför tidens hela nöd med avseende på förhållandet mellan nationerna, mellan klasserna i samhället, med avseende på hemlivet, äktenskapet, med avseende på förhållandet mellan generationerna. För det tredje har Oxford, som vi ej förut i kyrkan kunnat det, gjort klart att kristendomen är något som angår människan i hennes dagliga liv. Kristendomen är ej till bara för söndagsförmiddagarna, den får inte vara bara ett

stämningfullt inslag i vårt liv, inte bara en reserv som vi gripa till i nödläge utan den skall vara något som griper om hela vårt liv och tager ledningen i vårt liv.

Och där kommer Frank själv — alla i Visby är för närvarande Frank med d:r Buchmann — den ledande själen i house-party't i Visby. En populär man, inte minst för det alltid glada humöret. Han anknyter där Bertil Malmberg slutade — vi voro där inne på Norden och Oxford. D:r Buchmann fortsätter:

— Hur det kom sig att detta house-party just kom att förläggas till Visby? Det har länge varit på tal att förlägga ett möte till Sverige. Förut ha dylika house-parties hållits i både Norge och Danmark. Så sutto vi, jag och några av mina svenska vänner, och resonerade om var vi skulle förlägga detta möte, varvid någon föreslog Visby. Vi skrevo hit och fingo tillmötesgående svar, och nu äro vi här, dit vi kommit med överfyllda båtar.

— Det är alltså inte några särskilda saker som ligga bakom detta team annat än att vi ansågo tiden vara inne för ett nytt möte i Norden. Man kan alltså säga att mötet tillkommit för att sammanföra personer från vitt skilda läger i de nordiska och baltiska länderna — från Lettland t. ex. har kommit en särskild representant — för att överlägga om gemensamma problem.

House-party't vill sammanföra dessa människor av skilda yrken och åskådningar i en positiv anda av samförstånd, få dem att klart se sina resp. folks uppgifter i världen och alldeles särskilt ge svar på frågan: "Kan Norden bli folkförsonare?" Programmet koncentreras därpå på fem punkter: 1) Resultat som tala. 2) Grundvalen för folkens liv. 3) Icke bara fredsälskare utan fredsstiftare. 4) Vilja till enighet. 5) En övernationell enhet.

Sammankomsten i Visby kan sägas vara inledningen till ett internationellt house-party, som Oxfordgruppen om någon månad anordnar i Interlaken i Schweiz.

— Ni ha väl fått er rumsfråga väl ordnad. Säga annars till mr Blake så ordnar han det åt Er...

Mr Buchmann tänker på allt.